

Oświadczenie złożone przez senatora Stanisława Iwana na 15. posiedzeniu Senatu w dniu 6 lipca 2012 r.

Oświadczenie skierowane do ministra zdrowia Bartosza Arłukowicza

Szanowny Panie Ministrze!

W związku ze skierowanym do mnie przez starostę nowosolskiego pismem dotyczącym projektu ustawy o zmianie ustawy o działalności leczniczej, a w szczególności kwestii finansowych samorządów, które w wyniku likwidacji lub przekształcenia szpitali zobowiązane są do spłaty ich zobowiązań cywilnoprawnych, wnoszę oświadczenie odnośnie do potrzeby wprowadzenia do ustawy o zmianie ustawy o działalności leczniczej stosownych zmian uwzględniających możliwość objęcia wsparciem finansowym powiatów znajdujących się w takiej specyficznej sytuacji.

Powiat nowosolski w latach 1999–2001 liczył sto dwadzieścia siedem tysięcy mieszkańców i obejmował m.in. gminy Sława, Szlichtyngowa i Wschowa. Rozporządzeniem prezesa Rady Ministrów z dnia 22 czerwca 2001 r. w sprawie samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, które zostały przyjęte przez gminy, powiaty i samorządy województw, określono, że powiat nowosolski z dniem 1 stycznia 1999 r. przejął Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej we Wschowie oraz w Nowej Soli. Od dnia 1 stycznia 2002 r. doszło do wydzielenia powiatu wschowskiego, który objął gminy Szlichtyngowa, Sława oraz Wschowa, jednak w ślad za tym nie doszło do przekazania SP ZOZ we Wschowie powiatowi wschowskiemu i pozostał on na utrzymaniu powiatu nowosolskiego.

Dodatkowo propozycje powiatu nowosolskiego kierowane do władz powiatu wschowskiego dotyczące uregulowania tej sytuacji nie przyniosły pozytywnych efektów, ponieważ powiat wschowski ich nie przyjął. Sytuacja patowa nadal trwa.

Szpital wschowski już w momencie wyodrębnienia powiatu wschowskiego miał problemy finansowe, a jego zadłużenie systematycznie rosło. Zobowiązania w 2000 r. wynosiły 3,2 mln zł, a już w 2002 r. – 5,8 mln zł, podczas gdy realizowane przychody wynosiły 7 mln zł w 2000 r. i 10 mln zł w 2002 r. W 2005 r. zobowiązania szpitala wyniosły 110% jego rocznych przychodów. Podjęto próbę restrukturyzacji placówki, którą rada powiatu zaopiniowała pozytywnie, jednakże ze względu na trudności w pozyskaniu środków finansowych na program restrukturyzacji wojewoda lubuski podjął decyzje o umorzeniu postępowania restrukturyzacyjnego i o podjęciu przez radę powiatu nowosolskiego uchwały o likwidacji Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej we Wschowie. Likwidacja została zakończona 31 grudnia 2010 r.

W trakcie prowadzonego procesu likwidacji w 2007 r. SP ZOZ zaciągnął długoterminowy kredyt na kwotę 14 mln zł, którego zabezpieczeniem było poręczenie powiatu nowosolskiego. Powiat poręczył ten kredyt ze względu na stale narastającą wysokość odsetek od zobowiązań placówki będącej w likwidacji.

Powiat nowosolski w 2011 r. podjął działania w zakresie pozyskania środków finansowych w ramach tzw. Planu B. Pomimo uzyskania pozytywnej opinii wojewody lubuskiego (pismo nr PS-VI.042.2.7.2011 MJAn z dnia 5 września 2011 r.) nie uzyskał on akceptacji Ministerstwa Zdrowia (pismo MZ-OZZ-O75-23424-218/LO/11 z dnia 11 października 2011 r.) i odmówiono udzielenia dotacji celowej. Sytuacja taka miała miejsce również wtedy, gdy przepisy prawa po raz kolejny nie uwzględniały sytuacji powiatu nowosolskiego.

Powiat nie miał wpływu na przeprowadzony uprzednio nieudany proces restrukturyzacji. Gdyby w tym okresie wiadomo było, jakie zapisy zostaną zawarte w przepisach umożliwiających pozyskanie środków na cel restrukturyzacji (uchwała RM nr 58/2009 z dn. 27 kwietnia 2009 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w działaniach stabilizujących system ochrony zdrowia”), to podjęto by kolejną jej próbę. Niestety jedyną pozostającą możliwością ratowania SP ZOZ we Wschowie było poręczenie kredytu, który powiat nowosolski zmuszony jest spłacać po dziś dzień.

Specyficzna sytuacja powiatu nowosolskiego nie jest uwzględniana w aktualnych obowiązujących przepisach prawa, co zmusza władze powiatu do prowadzenia restrykcyjnej polityki finansowej i do zaniechania realizacji inwestycji infrastrukturalnych po to, aby spłacać poręczony kredyt dla wschowskiej placówki medycznej.

Aktualnie proponowane zmiany w ustawie o działalności leczniczej nadal nie regulują kwestii wsparcia dla jednostek samorządu, które znalazły się w tak specyficznej sytuacji jak powiat nowosolski. Mimo zgłaszanego wcześniej stanowiska XV Zgromadzenia Ogólnego Związku Powiatów Polskich z dnia

13 kwietnia 2012 r. wskazującego na konieczność rozszerzenia pomocy państwa w zakresie spłaty zobowiązań cywilnoprawnych szpitali przejętych i przejmowanych przez samorządy w wyniku ich likwidacji lub przekształcenia.

W związku z tym uprzejmie proszę Pana Ministra o uwzględnienie w projekcie zmiany ustawy o działalności leczniczej takich stanów prawnych, w których organy samorządowe zmuszone zostały w wyniku podziałów administracyjnych do realizacji zadań publicznych, na podstawie których muszą utrzymywać szpitale będące w trakcie likwidacji bądź przekształcenia i wywiązywać się z umów cywilnoprawnych. Obecny stan prawny nie gwarantuje takim samorządom żadnego wsparcia finansowego ani środków, które mogłyby pomóc w sytuacji, w jakiej zostały pozostawione.

Z poważaniem
Stanisław Iwan